

Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en
Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk

CONCEPTNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Vlottere en betere indicering en toeleiding naar de Sociale Economie

1. Situering

Vlaams Regeerakkoord 2024-2029

In verschillende hoofdstukken en rubrieken in het Vlaams Regeerakkoord (2024-2029) staat er opgenomen dat we ***“bijzondere aandacht besteden aan de tewerkstellingskansen van Vlamingen met een arbeidsbeperking en we zorgen ervoor dat ook voor hen de stap naar betaalde arbeid voldoende lonend is”*** (cfr. pag. 23, 29, 30 en 154 van het Vlaams Regeerakkoord).

In het hoofdstuk 2 ‘Werk en Sociale Economie’ wordt in deelhoofdstuk 2.8. ‘Een versterking van de sociale economie en een betere wisselwerking met de reguliere economie’ het volgende beleidsinitiatief opgenomen: ***“In overleg met VDAB en de sectoren versnellen we het proces van indicering van doelgroepwerknemers met een arbeidsbeperking.”*** (cfr. pag. 29 van het Vlaams Regeerakkoord).

Beleidsnota’s Sociale Economie en Werk (2024-2029)

Ondertussen werd deze beleidsdoelstelling reeds doorvertaald, zowel in de Beleidsnota Sociale Economie (2024-2029) als in de Beleidsnota Werk (2024-2029). In beide beleidsnota’s werd een bijna identieke alinea opgenomen. Onder de Operationele Doelstelling 1.5. in de Beleidsnota Sociale Economie (2024-2029) wordt het als volgt geformuleerd:

OD 1.5. Samen met de minister van Werk versnellen we het proces van indicering voor personen met een arbeidsbeperking: ***“Om de tewerkstellingskansen voor personen met een arbeidsbeperking te versterken (cf. mijn eerste strategische doelstelling), is een vlotte toeleiding cruciaal. Om wie nood heeft aan ondersteuning via individueel of collectief maatwerk verder te kunnen helpen, indiceert VDAB personen met een arbeidsbeperking. In overleg met de minister bevoegd voor Werk, VDAB en de sectoren versnellen en optimaliseren we het proces van indicering. Eveneens in overleg onderzoeken we de mogelijkheden om de toeleiding naar de beschikbare plaatsen in collectief maatwerk te verbeteren. We evalueren het proces van indicering zowel naar individueel als collectief maatwerk***

*continu. Om een persoon te indiceren is het belangrijk om zijn of haar functioneren op de werkvloer te observeren en te registreren. Daarom moeten we al tijdens het traject naar werk – zoals tijdens werkplekleren – voldoende informatie bij begeleiders, maatwerkbedrijven en werkgevers verzamelen over een eventuele behoefte aan werkondersteunende maatregelen. **Verder werken we ook aan duidelijke en transparante informatie over het indiceringsproces** zodat alle betrokkenen – personen, intermediairen (zoals CLB's, begeleiders arbeidsmatige activiteiten, ...) en werkgevers en de maatwerkbedrijven – beter geïnformeerd zijn over nuttige informatie die zij kunnen aanleveren om een persoon te indiceren. **Samen met de minister van Werk maken we met VDAB concrete afspraken over een efficiënte monitoring en een periodieke rapportering.***

In de Beleidsnota Werk (2024-2029) werd dit onder de Operationele Doelstelling 1. Versterkte activering van werkzoekenden, langdurig zieken en niet-beroepsactieven als volgt vertaald in de rubriek 'Aanklappend bemiddelen en matchen van werkzoekenden': *"Voor werkzoekenden die nood hebben aan ondersteuning via individueel of collectief maatwerk zet VDAB in op een vlotte en tijdige indicering van burgers met een arbeidsbeperking. **In overleg met de minister bevoegd voor Sociale Economie, VDAB en de sectoren versnellen en optimaliseren we het proces van indicering. Eveneens in overleg onderzoeken we de mogelijkheden om de toeleiding naar de beschikbare plaatsen in collectief maatwerk te verbeteren.** Om een persoon te indiceren is het belangrijk om zijn of haar functioneren op de werkvloer te observeren en te registreren. Daarom moeten we al tijdens het traject naar werk – zoals tijdens werkplekleren – voldoende informatie bij begeleiders, maatwerkbedrijven en werkgevers verzamelen over een eventuele behoefte aan werkondersteunende maatregelen. **Verder werken we ook aan duidelijke en transparante informatie over het indiceringsproces** zodat alle betrokkenen – personen, intermediairen (zoals CLB's, begeleiders arbeidsmatige activiteiten, ...) en werkgevers en de maatwerkbedrijven – beter geïnformeerd zijn over nuttige informatie die zij kunnen aanleveren om een persoon te indiceren. **We maken samen met de minister van Sociale Economie concrete afspraken met de VDAB over de monitoring en een periodieke rapportering.***

Vlaamse Regering 14 februari 2025

Ook in de Mededeling aan de Vlaamse Regering (VR 2025 1402 MED.0036/1 SEXIES) over het 'Actieplan Aanklappende aanpak van werkzoekenden' wordt bij het beleidsinitiatief '2. Aanklappende bemiddeling' onder '2.5. Vlotte en tijdige indicering van burgers met een arbeidsbeperking' expliciet opgenomen: *"Voor werkzoekenden die nood hebben aan ondersteuning via individueel maatwerk of collectief maatwerk zet VDAB in op een vlotte en tijdige indicering en toeleiding van burgers met een arbeidsbeperking. In overleg met de minister bevoegd voor Sociale Economie, VDAB en verschillende stakeholders in de sector versnellen en optimaliseren we het proces van indicering en toeleiding."* (cfr. VR 2025 1402 MED.0036/1 SEXIES)

Federaal Regeerakkoord 2025

In het Federaal Regeerakkoord 2025 wordt in het kader van de beperking van de duur van de werkloosheidsuitkeringen in de tijd tot maximum 2 jaar gestipuleerd dat *"de groep met een (geïndiceerde) arbeidsbeperking een job zal aangeboden kunnen krijgen in de sociale economie*

(maatwerkbedrijven). Dit noodzaakt een groeipad in de sociale economie op regionaal niveau en wordt financieel gecompenseerd.” (cfr. Federaal Regeerakkoord 2025, pag. 15)

Op basis van bovenstaande engagementen worden in deze nota door de bevoegde ministers van Werk en Sociale Economie een aantal **concrete beleidsacties** geformuleerd om het proces van indicering en toeleiding van personen met een arbeidsbeperking door VDAB naar de sociale economie vlotter en beter te laten verlopen. Daarbij vermelden we eveneens dat het complexe proces van indicering en toeleiding door VDAB en partners naar beschikbare plaatsen in de sociale economie een **gedeelde bezorgdheid én verantwoordelijkheid van velen** is: de VDAB, partners van de VDAB, het Departement WEWIS, OCMW's, diverse actoren in de sector van de sociale economie zoals de sociale partners, de beide maatwerkkoeplets, de werkgevers / maatwerkbedrijven zelf, enz.

2. Prioritaire beleidsacties voor een vlottere en betere indicering en toeleiding

De voorgestelde beleidsacties situeren zich op het vlak van concrete aanpassingen inzake regelgeving, procedures en processen om de indicering en toeleiding naar de sociale economie vlotter en beter te laten verlopen. Tegelijk wordt er gestreefd naar een **administratieve vereenvoudiging**. Hieronder geven we een overzicht van de verschillende prioritaire beleidsacties.

2.a. Indicering

Beleidsactie 1: Vlottere toekenning van adviezen CMW / IMW bij rechtstreeks recht (attest) d.m.v. databankkoppelingen

Bevoegdheid: Werk + Sociale Economie

Er wordt concreet werk gemaakt van een databankkoppeling tussen de VDAB en de FOD Sociale Zekerheid – DG Personen met een handicap voor wat de attesten 'Integratietegemoetkoming (IT)' en 'Inkomensvervangende Tegemoetkoming (IVT)' betreft.

Conform het MB van 20 februari 2018 dat bepaalde attesten en indicaties erkent als basis voor automatische rechten op collectief maatwerk, kunnen personen met een arbeidsbeperking sneller toegang krijgen tot passende werkondersteuning (CMW, IMW) zonder aanvullende administratieve procedures. **De tussenkomst van de VDAB wordt tot een absoluut minimum beperkt (validatietijd beperkt).** Hiervoor worden bestaande gegevens in relevante databanken nu reeds gekoppeld (bijv. erkenningen of attesten via de VAPH databank, de LED databank bij Onderwijs).

Vooreerst wordt er werk gemaakt in samenwerking met de attestverstrekkers van een geautomatiseerde notificatie naar de burgers dat ze (mogelijk) in aanmerking komen voor een tewerkstellingsondersteunende maatregel met een rechtstreeks recht op basis van een attest.

Nadat de burger een ondertekend aanvraagformulier voor tewerkstellingsondersteunende maatregelen (bijv. een advies Collectief Maatwerk) indient bij de VDAB, **kunnen door middel van de**

goedkeuring van de klant en de datakoppeling de nodige attesten in functie van een rechtstreeks recht of advies binnengetrokken worden voor toekenning van dit recht. In het kader van een lopend bemiddelings- en activeringstraject zal de VDAB bemiddelaar of VDAB partner (GTB) **in overleg en met goedkeuring van de burger via de voorziene datakoppeling proactief het / de nodige attest(en) in functie van een rechtstreeks recht of advies automatisch kunnen raadplegen, opvragen en binnentrekken** voor de toekenning van dit recht. Burgers met toegekende rechten kunnen rechtstreeks naar maatwerkbedrijven stappen of via VDAB toegeleid worden, op basis van hun woonplaats en voorkeur inzake activiteiten. **De doelgroep met de reeds toegekende attesten zal bij de lancering van deze werking gecontacteerd worden vanuit de attestverstrekkers.** Na de implementatie wordt rekening gehouden om maximaal te communiceren via de datakoppeling d.m.v. de geautomatiseerde notificatie, ook vanuit de attestverstrekkers.

Daarnaast wordt aan een werkzoekende met een arbeidsbeperking **die een advies 'collectief maatwerk' krijgt toegekend, automatisch ook een advies 'individueel maatwerk' toegekend.** Het stelt de geïndiceerde persoon met een arbeidsbeperking in staat een gepaste tewerkstelling te zoeken in een collectieve of individuele maatwerkvloer.

Deze vormen van vlottere toekenning hebben een efficiëntere toeleiding en een administratieve vereenvoudiging tot doel (verminderde werklust voor VDAB, de partners en de sector SE).

De totale kostprijs om de databankkoppeling te realiseren inclusief voorbereidende IT-werven zal vooraf geraamd en objectief onderbouwd worden net zoals de duurtijd van de te realiseren databankkoppeling. Het beleidsveld 'Sociale Economie' zal deze budgettaire kost voor zijn rekening nemen op begrotingscode TB0-1TH, geraamd op 3 miljoen euro.

Beleidsactie 2: In het kader van een AMA SE traject is er van bij de start voldoende focus op mogelijke doorstroom naar CMW of IMW.

Bevoegdheid: Werk + Sociale Economie

Arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie (AMA SE) is een traject voor werkzoekenden zonder werk die omwille van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische en/of sociale problematieken niet (niet meer, nog niet) kunnen deelnemen aan een tewerkstelling in de sociale economie of in het regulier arbeidscircuit. **AMA SE biedt begeleide activiteiten aan op een werkvloer in de sociale economie** (in een maatwerkbedrijf of in een samenwerkingsverband met een maatwerkbedrijf). Er wordt geen arbeidsinkomen gegenereerd (onbezoldigde activiteiten).

Een advies AMA SE wordt toegekend op basis van ICF. Met dit advies schat VDAB in dat de afstand tot de arbeidsmarkt op dat moment te groot is om (zelfs met ondersteuning) betaalde arbeid te verrichten. Gedurende het traject wordt aan de randvoorwaarden gewerkt om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. **Het functioneren van de persoon wordt gedurende het traject van nabij opgevolgd en geëvalueerd.** Dit gebeurt tevens binnen ICF, waar de arbeidsmatige informatie van de persoon wordt bijgewerkt.

Indien gedurende het traject de inschatting gemaakt wordt dat de persoon kan doorstromen naar de

reguliere of sociale economie wordt, op basis van de arbeidsmatige informatie binnen ICF **de indicering tijdig en op basis van een aanklappende aanpak opgestart en wordt het passende advies (IMW of CMW) zo spoedig mogelijk aangevraagd**, op deze manier wordt de procedure van indicering binnen een redelijke termijn uitgevoerd, aansluitende aan het AMA SE traject.

Beleidsactie 3: Kortere doorlooptijd van de ICF indiceringsprocedure

Bevoegdheid: Werk

De doorlooptijd van een volledige ICF indiceringsprocedure door VDAB en partners loopt vandaag op tot gemiddeld 12 weken. VDAB haalt momenteel de vooropgestelde doelstelling van 80% behandelde dossiers binnen de drie maanden niet. De doorlooptijd van het ICF indiceringsproces dient sterk ingekort te worden, zonder evenwel in te boeten op de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van het hele ICF-traject. **Het ‘vierogenprincipe’** (nl. tweede (controle)beoordeling door Team TOM (TewerkstellingsOndersteunende maatregelen) of DGS (Dienst voor Gespecialiseerde Screening die plaatsvindt na de initiële beoordeling door de ICF indiceringsconsulent) **wordt vervangen door een ‘tweeogenprincipe’** (één enkele ICF beoordeling). De ICF indiceringsconsulent zal een finaal advies (tot collectief maatwerk / individueel maatwerk) afleveren. VDAB zal steekproefgewijs een performant controlemechanisme voorzien met het oog op de kwaliteitsbewaking van de toegekende ICF adviezen.

Beleidsactie 4: Vergroting van het volume aan ICF indiceringscapaciteit

Bevoegdheid: Werk + Sociale Economie

Vandaag hebben circa 93 lokale besturen een door VDAB opgeleide erkende ICF indiceringsconsulent (circa 116 erkende opgeleide ICF indiceringsconsulenten), hetzij ingebed in de eigen werking (OCMW), hetzij via een intergemeentelijke samenwerkingsverband. Alle lokale besturen / OCMW's dienen sterk gestimuleerd te worden om met VDAB een **‘samenwerkingsovereenkomst adviesbevoegdheid betreffende indicering i.h.k.v. het decreet collectief maatwerk en het decreet individueel maatwerk’ af te sluiten** en een indiceringsconsulent te laten opleiden (door VDAB) en effectief aan te stellen, hetzij in de schoot van het eigen OCMW ofwel in een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Dit betekent dat er circa 100 (minimum) à 200 (maximum) medewerkers van OCMW's of lokale besturen dienen opgeleid te worden binnen een redelijke termijn. VDAB dient het volume aan opleidingen (opleidingscapaciteit) ten bate van kandidaat-ICF indiceringsconsulenten bij lokale besturen optimaal in te zetten. VDAB reserveert hiervoor in de periode van september 2025 t.e.m. december 2026 200 plaatsen van de huidige opleidingscapaciteit voor de opstart van de opleidingstrajecten van de OCMW-medewerkers. OCMW's moeten hun medewerkers via deze gereserveerde capaciteit laten opleiden. VDAB engageert zich om op te leiden tot en met de verdiepingsmodule. Deze beleidsactie stemt ook overeen met de beleidsdoelstelling in het Vlaams Regeerakkoord waarbij *“de VDAB in heel Vlaanderen nog meer op maat van de lokale noden werkt”* (cfr. pag. 28 van het Vlaams Regeerakkoord).

We stimuleren tegelijk een optimale benutting van de reeds beschikbare indiceringscapaciteit bij lokale besturen. Lokale besturen met door VDAB opgeleide indiceringscapaciteit dienen actief de rol van indiceerder op te nemen. In de overkoepelende samenwerkingsovereenkomst tussen VDAB en de OCMW's zullen afspraken gemaakt worden om de

bijdragen van OCMW's in het indiceringsproces te verhogen. De samenwerking met door VDAB opgeleide erkende ICF indiceringsconsulenten bij de OCMW's zal een positief effect hebben op de doorlooptijd van een ICF indiceringsprocedure.

Vanuit het oogpunt van administratieve vereenvoudiging en vanuit het 'één loket-principe' is het aangewezen dat de door VDAB opgeleide erkende ICF indiceringsconsulent kan indiceren met het oog op het onderbouwen van een aanvraag van een advies 'collectief maatwerk', een advies 'individueel maatwerk' of een advies 'AMA SE' (of een advies 'AMA Welzijn'), wat de OCMW-cliënten betreft.

Beleidsactie 5: Uitbreiding van het statuut van Uiterst Kwetsbare Werkzoekenden (UKW)

Bevoegdheid: Sociale Economie

Vlaanderen hanteert vandaag strengere criteria dan nodig voor het statuut van 'Uiterst Kwetsbare Werkzoekenden' (UKW) om in overeenstemming te zijn met de Europese regelgeving. Dit terwijl de Europese steunregeling de mogelijkheid biedt om een tijdelijk advies collectief maatwerk toe te kennen voor 2 jaar. De Europese groepsvrijstellingsverordening geeft een potentieel brede scope qua mogelijke invulling, bv. NEETs, langdurige werklozen... Het breder invullen van deze toegangspoort tot collectief maatwerk kan voor bepaalde klanten een snellere opstap naar werk betekenen. Doorheen deze tewerkstelling kan informatie omtrent het functioneren en de ondersteuningsnood van de klant verder in kaart gebracht worden. Er kan tijdens het tijdelijk advies worden bekeken of een advies Collectief Maatwerk voor langer dan twee jaar aangewezen is.

Voorgesteld wordt om het derde criterium - hetzij 'een LIGO-attest of gelijkwaardig', hetzij 'een bewijs van detentieverleden', in de regelgeving collectief maatwerk niet meer als verplichtende derde (limitatieve) voorwaarde te stellen. Op die manier kan elke persoon die langer dan 2 jaar geen reguliere betaalde betrekking heeft gehad én een indicatie 'PMP' heeft (persoon met multiple problematiek), toegang krijgen tot collectief of individueel maatwerk.

Onderzocht wordt om de begeleidingspremie voor deze doelgroep te verhogen, alsook om sneller een aanvraag tot een advies Collectief Maatwerk voor langer dan twee jaar aan te vragen.

Beleidsactie 6: Aanpassing van een aantal technische procedureregels

Bevoegdheid: Werk + Sociale Economie

Er is geen regelgevende basis om een advies CMW te verlengen op basis van 'zittende tewerkstelling' voor de groep die in 2019 als 90% zittend werd bepaald. Het advies CMW van deze medewerkers is verlopen op 31/12/2023. Voor hen moet een nieuw advies worden toegekend op basis van geldende criteria. Indien doelgroepwerknemers die behoren tot deze 'zittende doelgroep' willen overstappen naar een nieuwe werkgever binnen collectief maatwerk, kan de 'prior indiceringsrouting' worden gebruikt. De nieuwe werkgever meldt hen dan aan op basis van een openstaande vacature, waarna het onderzoek door DGS zal verlopen.

VDAB is vragende partij om een juridisch kader te creëren voor vereenvoudigde verlenging van een advies CMW op basis van een werkvloerevaluatie. Dit door de VDAB-deskundige die het

werkondersteuningspakket (WOP) komt evalueren op de werkvloer en inschat dat er nog steeds nood is aan een aangepast werkvloer. Het evaluatieverslag van de deskundige kan dan gezien worden als een geldig attest voor een verlenging van het advies CMW.

De spoedprocedure welke wordt voorzien bij VDAB voor een advies ‘individueel maatwerk’ voor de ondernemingen binnen de sociale economie wordt behouden. Concreet betekent dit dat, als er een openstaande vacature is binnen een sociale economie onderneming (maatwerkbedrijf of sociale tewerkstellingsonderneming) en er een beschikbare kandidaat is, de sociale economie onderneming dit te beoordelen dossier tijdig indient en dat dit dossier door de VDAB en partners prioritair en op korte termijn wordt behandeld. De spoedprocedure blijft behouden evenals de geldende voorwaarden: (1) de werkgever vult het aanmeldingsformulier volledig en kwaliteitsvol in en (2) bij elk toegekend advies wordt de werkzoekende aangeworven. VDAB aligneert de spoedprocedure voor een aanvraag advies collectief maatwerk met deze voor een advies individueel maatwerk.

De VDAB voorziet in voldoende opleidingscapaciteit om sociale economie ondernemingen, in het bijzonder de werkgevers en de maatwerkbedrijven, ten volle vertrouwd te maken met de procedures inzake indicering en toeleiding (zowel op basis van attestering als via ICF onderzoek) en dit op basis van duidelijke en transparante informatie over het indicerings- en toeleidingsproces. Het versterken van de kennis rond ICF bij de werkgevers zorgt ook voor een correcte rapportering en kan het onderzoek verkorten. **Ter ondersteuning ontwikkelt VDAB een opleiding ICF voor werkgevers in de sociale economie.** Vanaf het najaar 2025 zal VDAB deze opleiding op basis van de voorziene beschikbare opleidingscapaciteit structureel beschikbaar stellen voor werkgevers.

Op hun beurt dragen de maatwerkbedrijven, werkgevers, maatwerkcoaches e.d. een bijzondere verantwoordelijkheid bij de samenstelling van de voorbereidende documenten en informatie met het oog op een vlotte en betere indicering en toeleiding van een kandidaat-doelgroepwerknemer. Maatwerkbedrijven worden geresponsabiliseerd voor het verzamelen en tijdig overmaken van alle relevante informatie aan VDAB in het kader van dienstverlening.

Beleidsactie 7: Efficiënte transparante monitoring en periodieke rapportering aan de Vlaamse Regering

Bevoegdheid: Werk + Sociale Economie

Zoals in beide beleidsnota's Sociale Economie en Werk (2024-2029) reeds opgenomen, is er nood aan een **efficiënte transparante monitoring en periodieke rapportering**, zowel aan de bevoegde ministers als aan de Vlaamse Regering. **Met VDAB worden hierover concrete afspraken gemaakt**, onder andere m.b.t. de verschillende elementen in de monitoring en de wijze van rapportering (op basis van een reeks kritieke prestatie-indicatoren zoals bijv. aantal aangevraagde adviezen, aantal toegekende en geweigerde adviezen, diverse types van adviezen, doorlooptijd adviesaanvragen en ICF indiceringen, enz.).

In 2023 werd er een monitoring opgesteld i.h.k.v. maatwerk. VDAB voorziet in Q2/Q3 2025 aanpassingen binnen de services maatwerk met als doel:

- Een duidelijk zicht op doorlooptijden en waar er tijd verloren gaat zodat daar gericht actie kan ondernomen worden.
- Een verbeterde interne en externe monitoring.

De vernieuwde monitoring wordt vanaf september 2025 opgebouwd.

Daarnaast heeft VDAB eind 2024 in overleg met de sector van de sociale economie en DWEWIS een periodieke monitoring opgezet in het kader van indicering, toekenning van adviezen en evaluaties. Deze monitoring wordt per kwartaal aangeleverd, ook aan de kabinetten van de bevoegde ministers van Werk en Sociale Economie en aan de kabinetten van de viceministers van de Vlaamse Regering. Bijkomende rapporteringsvragen zullen geëvalueerd moeten worden in verhouding tot de kostprijs en werklust.

Eenmaal per jaar, bij de start van kwartaal 2 van elk jaar, wordt door VDAB een jaarverslag (samenvattende nota) met de behaalde resultaten op het vlak van indicering en toeleiding naar de Sociale Economie van het voorbije jaar opgesteld en aan de ministers bevoegd voor Werk en voor Sociale Economie voorgelegd.

Beleidsactie 8: Openstellen van werkvloeren sociale economie voor beroeps-verkennende stage

Bevoegdheid: Werk + Sociale Economie

Voor een steeds grotere groep van werkzoekenden die vanuit een niet-beroepsactiviteit instromen bij VDAB, ontbreekt het vaak aan recente informatie over het functioneren op een werkvloer. Deze informatie is echter vaak noodzakelijk om een advies CMW op basis van ICF te onderbouwen en vast te stellen. Om deze informatie te verzamelen, wordt er beroep gedaan op assessments of **beroepsverkennende stages**. De bereidheid om een werkzoekende (en kandidaat doelgroepwerknemer) in het kader van ICF indicering een stage te laten lopen kan bij vele maatwerkbedrijven versterkt worden. **Beroepsverkennende stages (vorm van werkvloertoets) worden ingebed in de tools van mogelijkheden van de maatwerkbedrijven, gekoppeld aan een responsabilisering.**

Eenzijds moeten **maatwerkbedrijven sterker aangemoedigd en verplicht gestimuleerd worden om een beroepsverkennende stage aan te bieden** aan werkzoekenden die nog niet over een advies beschikken, maar waarbij VDAB inschat de benodigde informatie in ICF te kunnen capteren via de beroepsverkennende stage. Anderzijds moeten werkzoekenden kunnen aankloppen bij maatwerkbedrijven om via een beroepsverkennende stage aan het werk gesteld te worden. Maatwerkbedrijven moeten in functie van indicering zelf al initiatief kunnen nemen om door middel van een beroepsverkennende stage gericht informatie aan te leveren vanop de werkvloer ter ondersteuning van de indicering.

Beleidsactie 9: Evaluatie ICF

Bevoegdheid: Werk

In 2011 werd ICF de gegevensset werk ontwikkeld. ICF werd ontwikkeld vanuit een transnationaal ESF project om een taal te ontwikkelen die het functioneren van personen in kaart brengt, hierbij rekening

houdende met andere levensdomeinen voor personen zonder recente werkervaring. In dezelfde periode werd het kader voor collectief maatwerk vorm gegeven en werd de gegevensset werk naar voren geschoven om de behoefte aan ondersteuning vast te stellen ter vervanging van de toenmalige criteria van 5 jaar werkloosheid en kortgeschoold.

In de loop der jaren is het gebruik van ICF uitgebreid en komen er verschillende drempels bij het gebruik van de gegevensset en ICF als tool naar voren.

Vanwege gesignaleerde problemen (zoals problemen met de performantie door overlappende categorieën) en de noodzaak om het instrument beter af te stemmen op de behoeften van de gebruikers, is het nodig de gegevensset werk en de ICF-tool te evalueren en eventueel bij te sturen. **Er wordt een externe evaluatie voorgesteld om wetenschappelijk onderbouwde aanbevelingen te krijgen voor optimalisatie** (geraamd op 100.000 euro). Het doel is om het instrument gebruiksvriendelijker en doelgerichter te maken, een beter onderscheid te definiëren tussen verschillende doelgroepen, en de communicatie tussen bemiddelaar, klant en partner te bevorderen. Het behoort het departement WEWIS toe om hierin na overleg met VDAB initiatief te nemen.

Het beleidsveld 'Sociale Economie' zal de budgettaire kost voor deze externe evaluatie voor zijn rekening nemen op begrotingscode TBO-1TH, geraamd op 100.000 euro.

2.b. Toeleiding

Beleidsactie 10: Toeleiden naar 'werk op maat' is een gedeelde verantwoordelijkheid

Bevoegdheid: Sociale Economie + Werk

De doelstelling van maatwerk is om gesubsidieerd een ondersteunde tewerkstelling te voorzien voor werkzoekenden die het bijzonder moeilijk hebben om een job te krijgen binnen de reguliere arbeidsmarkt. Personen met een ticket collectief maatwerk moeten voldoende kansen krijgen op 'werk op maat' in maatwerkbedrijven. Het is niet realistisch dat sommige maatwerkbedrijven vandaag (veeleisende) vacatures publiceren en dan naar VDAB kijken voor matching. Het vormgeven van een job op maat is een van de belangrijkste taken van een maatwerkbedrijf.

VDAB doet een eerste toeleiding op basis van de activiteiten waarin de persoon is geïnteresseerd, en de nabijheid van de werkvloer.

Er wordt een protocol afgesloten tussen de VDAB en de maatwerksector waarin een goede informatiedeling tussen beide wordt afgesproken. Dit zal het mogelijk maken voor VDAB om o.b.v. concrete feedback van de werkgever de arbeidsbemiddeling bij te sturen. Momenteel kan uit de cijfers niet worden afgeleid hoeveel mensen met een ticket collectief maatwerk ook effectief toeleidbaar zijn, wat de arbeidsbemiddeling bemoeilijkt. Zo zal bv. informatiedeling verplicht worden over waarom een bepaalde matching tussen de kandidaat-doelgroepwerknemer en het beoogde maatwerkbedrijf niet succesvol was en/of niet tot een duurzame tewerkstelling leidde.

Een grotere wederzijdse informatieverstrekking moet er toe leiden dat de procedures van indicering en toeleiding vlotter en beter zullen verlopen. Hierbij moet aandacht zijn voor een minimale planlast.

3. Budgettaire impact

In uitvoering van bovenstaande beleidsacties zal in een volgende fase de mogelijke budgettaire impact verder in detail geraamd worden zowel voor VDAB als voor departement WEWIS. Afgesproken wordt dat het beleidsveld 'Sociale Economie' de budgettaire kost inzake beleidsactie 1 (de informatie-uitwisseling via ICT koppeling databanken, geraamd op 3 miljoen euro) en beleidsactie 9 (evaluatie ICF, geraamd op 100.000 euro) voor zijn rekening zal nemen op begrotingscode TB0-1TH.

4. Conclusie – Verder traject

De Vlaamse Regering neemt kennis van:

- De principes en het concrete overzicht van voornoemde prioritaire beleidsacties zoals beschreven in deze nota met het oog op een vlottere en betere indicering en toeleiding naar vacatures in de Sociale Economie (op basis van adviezen CMW / IMW / AMA SE).
- De opdracht aan de VDAB en het Departement WEWIS om **voornoemde prioritaire beleidsacties budgettair te ramen, verder technisch uit te werken en effectief te realiseren**, waarbij het beleidsveld 'Sociale Economie' de budgettaire kost inzake beleidsactie 1 (de informatie-uitwisseling via ICT koppeling databanken, geraamd op 3 miljoen euro) en beleidsactie 9 (evaluatie ICF, geraamd op 100.000 euro) voor zijn rekening zal nemen op begrotingscode TB0-1TH.
- De werkgroep 'bemiddeling' binnen VDAB (bestaande uit VDAB, Departement WEWIS en de maatwerkkoepeles) aangevuld met een vertegenwoordiging van de beide bevoegde ministers Werk en SE die de voortgang en uitvoering van bovenstaande beleidsacties zal opvolgen.

- De afspraak dat er eenmaal per jaar, bij de start van kwartaal 2, **een jaarverslag (samenvattende nota) met de behaalde jaarresultaten op het vlak van indicering en toeleiding naar de Sociale Economie** tijdens het voorgaande jaar wordt opgesteld en aan de bevoegde ministers van Werk en Sociale Economie wordt overhandigd.

Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering,
Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij

Hilde CREVITS

Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Zuhal DEMIR